

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
“ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Методичні вказівки

щодо забезпечення самостійної роботи
з курсу: «Організація і методика аудиту»
для студентів денної і заочної форми навчання
економічних спеціальностей

Харків 2014

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
“ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Методичні вказівки

щодо забезпечення самостійної роботи
з курсу: «Організація і методика аудиту»
для студентів денної і заочної форми навчання
економічних спеціальностей

Затверджено
редакційно-видавничою
радою університету,
протокол № 1 від 04.06. 2014 року

Харків
НТУ «ХПІ»
2014

Методичні вказівки щодо забезпечення самостійної роботи з курсу «Організація і методика аудиту» для студентів денної і заочної форми навчання економічних спеціальностей / уклад. Н.Ю. Мардус. – Х. : НТУ «ХПІ», 2014. – 35с.

Укладачі: Н.Ю. Мардус

Рецензент: проф. О.В. Манойленко

Кафедра економічного аналізу і обліку

ВСТУП

Методичні вказівки щодо забезпечення самостійної роботи з курсу «Організація і методика аудиту» сприяють освоєнню студентами денної і заочної форми навчання складної та змістовної інформації курсу «Організація і методика аудиту», основи теорії організації та методики проведення аудиторських перевірок, систему організації її на підприємствах України, організації та методології проведення контролю в Україні з використанням національних і міжнародних стандартів (норм) аудиту і відіграє особливо важливу роль у формуванні комплексу знань та вмінь спеціалістів бухгалтерського обліку та аудиту.

Зміст завдань, що надано у методичних вказівках, побудовано зі збереженням принципу взаємозв'язку теоретичного обґрунтування і практичного застосування знань щодо досліджуваної дисципліни. Особлива увага приділена організації та контролю при прийнятті рішень щодо формування стану внутрішнього контролю та організації бухгалтерського обліку та бізнесу в цілому.

1. ПРЕДМЕТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ, ЇЇ НАУКОВІ ТА МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ

Дисципліна «Організація і методика аудиту» є нормативною для підготовки фахівців економічних спеціальностей. У практичній діяльності за допомогою аудиту реалізується одна з найважливіших функцій управління – функція незалежного фінансового контролю фінансово—господарської діяльності суб'єктів підприємництва.

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ І ПРЕДМЕТ ДИСЦИПЛІНИ

Мета — оволодіння базовими теоретичними знаннями та набуття практичних навичок проведення аудиту, виконання інших видів аудиторських послуг.

Основні завдання вивчення дисципліни:

- засвоєння теоретичних основ функціонування аудиту як невід’ємного для системи ринкової економіки інституту незалежного фінансового контролю;
- вивчення та засвоєння законодавчих актів, нормативно—інструктивних документів, Міжнародних стандартів і Національних нормативів аудиту, Кодексу професійної етики аудиторів;
- набуття практичних навичок з організації та планування аудиту, виконання комплексу окремих аудиторських процедур, надання аудиторських послуг, оформлення робочих і підсумкових документів аудитора.

Засвоєння дисципліни «Організація і методика аудиту» базується на фундаментальних знаннях із таких дисциплін, як “Теорія бухгалтерського обліку», “Фінансовий облік», “Фінанси підприємств», “Економічний аналіз» та інших.

Предмет — методологія і методика аудиту.

Вивчення цієї дисципліни передбачає проведення індивідуальних занять і самостійне виконання практичних завдань, написання розрахункової роботи та рефератів із відповідних тем.

Успішне опанування теоретичних знань потребує наполегливої самостійної творчої роботи студентів, чому допоможе запропонований конспект лекцій.

3. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Варіант 1

1. Дати письмову відповідь на такі запитання:

Аудит форми № 1 фінансової звітності «Баланс».

2. Дати відповідь на тести:

1. Довідки про внесення змін у бухгалтерський облік і звітність відносяться до документів:

- а) підготовчого періоду;
- б) робочого періоду;
- в) заключного періоду;
- г) відносяться до документів як робочого, так і заключного періоду.

2. Які види аудиторського висновку існують:

- а) безумовно-позитивний, негативний;
- б) безумовно-позитивний з пояснювальним параграфом, умовно-позитивний;
- в) відмова від висловлення думки;
- г) всі відповіді правильні.

3. Який розділ аудиторського висновку містить відомості про те, що аудит проведений незалежним аудитором, а також назву фірми (або прізвище аудитора)?

- а) вступна частина;
- б) заголовок;
- в) масштаб перевірки;
- г) адреса аудитора.

4. Аудиторський висновок про фінансову звітність клієнта є:

- а) актом перевірки фінансово-господарської діяльності;
- б) підтвердження аудиторською фірмою правильності визначення всіх показників бухгалтерської звітності;

в) думкою аудитора про достовірність фінансової звітності у всіх суттєвих аспектах;

г) рекомендаціями з усунення виявлених недоліків у бухгалтерському обліку.

5. Готовність аудитора виконувати роботу лише у межах своїх можливостей відноситься до принципу:

а) професійної компетентності;

б) конфіденційності;

в) незалежності;

г) об'єктивності.

Задача

Виявити порушення та описати методику одержання аудиторських доказів.

Вихідні дані:

1. За видатковим касовим ордером № 14 від 1 березня поточного року було видано під звіт інженеру Павлову М.С. 570 грн на витрати на відрядження до міста Києва. У видатковому касовому ордері № 14 як підтверджуючий документ зазначено наказ № 8. Аудитор встановив, що згідно з цим наказом Іванов І.С. відряджається до м. Мінська строком на 3 дні з 3 по 6 березня.

2. У видатковому касовому ордері № 14 наявні підписи касира та бухгалтера з обліку грошових коштів. При зіставленні підпису одержувача коштів у видатковому касовому ордері № 14 з підписом Павлова М.С. у розрахунково-платіжній відомості на одержання зарплати за попередній місяць встановлено, що підписи не збігаються.

3. При подальшій перевірці готівкових операцій виявлено, що за Павловим М.С. на дату видачі грошей обліковується дебіторська заборгованість на 400 грн за раніше виданими сумами.

Варіант 2

1. Дати письмову відповідь на таке запитання:

Аудит форми № 2 фінансової звітності «Звіт про фінансові результати».

2. Дати відповідь на тести:

1. Після завершення аудиту робочі документи аудитора:

- а) залишаються в аудитора;
- б) підлягають знищенню;
- в) передаються замовнику;
- г) передаються до органів податкової адміністрації.

2. Робочі документи аудитора – це:

а) надані клієнтом документи, які включають інформацію про діяльність підприємства і використовуються для підтвердження правильності й об'єктивності фінансової звітності;

б) записи, в яких аудитор фіксує проведення процедури перевірки, тести, отриману інформацію і відповідні узагальнення;

в) документи, в яких аудитор фіксує підготовчі процедури до проведення аудиту;

г) розроблені аудитором тести, анкети, які застосовуватимуться з метою отримання інформації про достовірність фінансової звітності.

3. Обсяг, види, склад і зміст робочих документів визначається:

- а) самостійно аудитором (аудиторською фірмою);
- б) мають чітко регламентовану форму;
- в) мають типову форму тільки в окремих сферах аудиту;
- г) Спілкою Аудиторів України.

4. Відповідальність за складання робочих документів несе:

- а) керівник аудиторської перевірки;
- б) солідарно вся аудиторська група;
- в) кожен безпосередній виконавець окремо;
- г) відповідальність за складання кожного з робочих документів не передбачена.

5. Залежно від співпраці клієнта з аудитором, робочі документи можна

розділити на:

- а) основні і допоміжні;
- б) минулого і звітного періодів;
- в) постійні і поточні;
- г) правильні відповідні відповіді б) і в).

Задача

Необхідно:

1. Перевірити правильність утримань із заробітної плати Петренко Р. Ю. за липень поточного року.
2. Перевірити правильність відображення у бухгалтерському обліку утримань.

При виявленні помилок визначити зміст консультації, наданої аудитором клієнту щодо їх виправлення.

Вихідні дані:

Петренко Р. Ю. є штатним працівником з посадовим окладом 1000 грн. У липні поточного року йому нараховано: оклад – 800 грн; допомога з тимчасової непрацездатності – 200 грн, премія за результатами роботи – 400 грн.

За розрахунково—платіжною відомістю утримання склали: ЄСВ – 195 грн, податок з доходів фізичних осіб – 150 грн, профспілкові внески – 10 грн. До виплати визначена сума – 1205 грн. У бухгалтерському обліку ці операції відображені так:

Дебет	Кредит	Сума
66	64	195 грн
66	30	1205 грн

Варіант 3

1. Дати письмову відповідь на таке запитання:

Аудит форми № 3 фінансової звітності «Звіт про рух грошових коштів».

2. Дати відповіді на тести:

1. Які з перелічених доказів є найменш достовірними?

- а) документи, отримані аудитором поштою від третіх осіб;
- б) листування між аудитором і продавцем;
- в) перевірене аудитором замовлення на купівлю;
- г) перелічений аудитором рахунок-фактура продавця.

2. До чинників підвищення ризику шахрайства відносяться:

- а) нестача оборотних засобів;
- б) незвичні операції, що впливають на розмір доходу;
- в) наявність аудиторських доказів, що суперечать один одному;
- г) усе перелічене.

3. Шахрайство при складанні фінансової звітності можливо визначити

таким чином:

- а) будь – які помилки у фінансовій звітності підприємства;
- б) розкрадання запасів підприємства довіреними працівниками;
- в) навмисне викривлення фінансової звітності шляхом неправильного відображення або приховування сум з метою введення в оману її користувачів;
- г) всі вказані вище ситуації є шахрайством при складанні фінансової звітності.

4. Укажіть подальші дії аудитора у разі виявлення ним суттєвих помилок:

- а) припинення проведення аудиторської перевірки;
- б) продовження процедур перевірки або висування додаткових умов керівництву клієнта щодо виправлення фінансової звітності підприємства;
- в) відмова від видачі аудиторського висновку або надання негативного аудиторського висновку.
- г) немає правильної відповіді.

5. Робочі документи аудитора призначені для:

- а) дотримання вимог Кодексу професійної етики аудиторів;
- б) забезпечення обґрунтування висновку аудитора;

в) поточного контролю і спостереження за процедурами контролю якості послуг, що надаються;

г) документального засвідчення незалежності аудитора.

Задача

Необхідно:

1. Здійснити документальний контроль оборотної відомості по рахунку 631 «Розрахунки з підзвітними постачальниками» у таблиці за формою, змістом та арифметично.

2. Визначити перелік необхідної інформації (реєстри аналітичного, синтетичного обліку, інші документи) для здійснення аудиторської перевірки операцій, відображених у документі.

3. Проаналізувати можливість, доцільність та особливості виконання інших прийомів аудиту операцій, відображених у документі.

4. Визначити конкретні завдання аудиту з перевірки операцій, відображених у документі.

Таблиця 1 — Оборотна відомість по балансовому рахунку 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками» за грудень поточного року

Аналітичний рахунок	Сальдо на початок періоду		Оборот		Сальдо на кінець періоду	
	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит
1	2	3	4	5	6	7
ТОВ «Авіас»			1940,60	1940,60		
ДП Автотехсервіс		8,46				8,46
ТОВ «Агро—Союз»		4,88				4,88
ТОВ «Арт—Дизайн»						
МПП «Біном»	8,00				8,00	
Ліквідаційна комісія		2798,90				2798,90

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6	7
ПП «Северин ЛТД»			180,00	180,00		
ВАТ «Нафтопродукт»		0,09				0,09
ПП «Ода—Україна»	105,00			105,00	210,00	
Оржицька селищна Рада				276,40		276,40
Укрспецсервіс						
ВАТ «Укртранс»	16,50					
Розгорнуте сальдо	248,5	154145,74	41955,71	2654,62	143,5	114739,65
Разом		153897,24	41955,71	2654,62		114596,15

Варіант 4

1. Дати письмову відповідь на таке запитання:

Аудит форми № 4 фінансової звітності «Звіт про власний капітал».

2. Дати відповіді на тести:

1. Аудитор здійснює вибірку документів на відвантаження готової продукції з метою визначення, чи були складені рахунки—фактури. Цей тест виконується з метою досягнення:

- а) правильності складання документів;
- б) оцінки об'єктів обліку;
- в) повноти документування;
- г) достовірності операції.

2. Виконання однією особою виписки виданих касових ордерів і видачі грошей з каси є доказом:

- а) низького рівня внутрішнього контролю на підприємстві;
- б) виконання працівниками несумісних функцій;
- в) наявності прямого розкрадання коштів з каси підприємства;

г) правильної організації внутрішнього контролю.

3. Найменш надійним джерелом для доказів аудитора є:

- а) проведений аудитором огляд цінностей;
- б) внутрішні документи господарюючого суб'єкта;
- в) документальні підтвердження, отримані від третіх сторін;
- г) усне пояснення керівництва.

4. Який доказ є більш достовірним?

- а) одержаний від підприємства—замовника;
- б) одержаний аудитором самостійно;
- в) одержаний від постачальника підприємства—замовника;
- г) одержаний із засобів масової інформації.

5. Який з наведених типів аудиторських доказів є найбільш достовірним?

- а) письмове підтвердження залишків на рахунках дебіторської заборгованості, отримане безпосередньо аудитором від замовника;
- б) усне представлення керівництва щодо оцінки запасів;
- в) копія прибутково—касового ордера;
- г) процедури аналітичного огляду.

Задача

Дати оцінку ситуації. Свої міркування обґрунтувати у письмовій формі.

Вихідні дані:

Створено аудиторську фірму «Полтава-Аудит», засновниками якої є Маренич І. Ф., Борисова М. С. (фізичні особи) і ТОВ «Україна», МП «Мадера» (юридичні особи), частки яких у статутному фонді становлять відповідно 20 %, 30 %, і 30 %, 20 %. Борисов М. С. — сертифікований аудитор.

У статуті аудиторської фірми передбачено здійснення таких видів діяльності: аудит, консультації з питань ведення бухгалтерського обліку та оподаткування, видавнича діяльність, збут та інші, що не суперечать чинному законодавству.

Варіант 5

1. Дати письмову відповідь на такі запитання:

Аудит форми № 5 фінансової звітності «Примітки до фінансових звітів».

2. Дати відповідь на тести:

1. Метою тестування системи внутрішнього контролю є:

- а) одержання аудиторських доказів ефективності її роботи;
- б) оцінка суттєвості можливих помилок та перекручень;
- в) оцінка ризику не виявлення;
- г) всі варіанти правильні.

2. Суттєвість в аудиті – це:

- а) вартісний вираз максимальної помилки (невідповідності);
- б) частота появи невідповідності у сукупності;
- в) факт порушення вимог чинного законодавства;
- г) усе перелічене.

3. Що не відносять до об'єкта аудиту пасиву балансу?

- а) юридична повноцінність і законність функціонування;
- б) доходи майбутніх періодів;
- в) статутний капітал;
- г) забезпечення майбутніх витрат і платежів.

4. Яким документам необхідно надати перевагу під час аудиторського підтвердження залишку на поточному рахунку підприємства?

- а) усному повідомленню адміністрації підприємства;
- б) письмовому повідомленню керівництва підприємства;
- в) виписці банку;
- г) документам бухгалтерського обліку.

5. Проведення інвентаризації дає можливість переконатися у:

- а) правильності оцінки активів;
- б) реальній наявності активів;
- в) наявності права власності підприємства на активи;

г) арифметичній точності облікової інформації.

Задача

Необхідно:

- 1) дослідити наведену ситуацію за вихідними даними;
- 2) при виявленні порушень встановити, вимоги яких нормативних документів порушено та охарактеризувати подальші дії аудитора.

Вихідні дані:

Ліміт готівки у касі для ВАТ «Прогрес» встановлений банкомат у розмірі 10000 грн. Згідно з записами у регістрах по рахунку 30 «Каса», а також касових звітів, залишки коштів у період, що перевіряється, були такі (у гривнях) (табл. 2).

Таблиця 2 – Записи у регістрах по рахунку 30 «Каса»

Дата	Сума	Дата	Сума
На 01.02	1500	01.07	12700
18.02	760000	10.07	16800
01.03	22000	01.08	11300
05.04	28650	10.09	15700
15.04	14870	10.10	15800
02.05	13700	12.12	17700
15.06	472700	18.12	280560

При перевірці дотримання ліміту залишку готівки в касі необхідно взяти до уваги, що для торговельних підприємств встановлені терміни виплати заробітної плати 3 і 17 числа кожного місяця.

Варіант 6

1. Дати письмову відповідь на такі запитання:

Аналіз показників фінансового стану підприємства.

2. Дати відповідь на тести:

1. Який з наведених показників можна використати для розрахунку загальної суттєвості?

- а) кількість здійснених господарських операцій;
- б) загальна сума активів;
- в) сума сплаченого податку на прибуток;
- г) величина кредиторської заборгованості.

2. Модель аудиторського ризику має вигляд:

- а) $ZAP = BP \times PK \times PH$;
- б) $ZAP = BP + PK - PH$;
- в) $ZAP = BP \times PK + PH$;
- г) $ZAP = BP \times PK - PH$.

3. Які з наведених значень ризику контролю (РК) неможливі?

- а) $PK = 1$;
- б) $PK = 0$;
- в) $PK = 0,8$;
- г) $PK = 0,5$.

4. Складовими частинами ризику наявності помилок у системі обліку замовника є:

- а) внутрішній ризик, ризик контролю;
- б) ризик контролю, ризик аналітичних процедур;
- в) ризик вибірки, ризик аналітичних процедур;
- г) ризик вибірки, внутрішній ризик.

5. Відповідно до закону України «Про аудиторську діяльність» підставою для здійснення аудиту є:

- а) лист-запит замовника;
- б) лист-ствердження аудитора;
- в) договір на проведення аудиту;

г) немає правильної відповіді.

Задача

Необхідно визначити розмір збитків і відобразити операції з отримання компенсації збитків від розкрадання ТМЦ у бухгалтерському обліку.

Вихідні данні:

Під час інвентаризації встановлено:

1) розкрадання матеріальних цінностей на суму 3400 грн, у тому числі:

сировина і матеріали – 1200 грн;

паливо – 200 грн;

товари – 2000 грн.

Умовний індекс інфляції дорівнює 1,258;

2) встановлена крадіжка продукції, виробництво якої недовершене. Собівартість її виробництва склала 100 грн. Середня норма прибутку на цю продукцію підприємства складає 15 %.

3) встановлена крадіжка МШП, що передані в експлуатацію з нарахуванням зносу в розмірі 100 % і враховуються тільки у кількісному вираженні. Первісна вартість – 300 грн. Установлено ринкову ціну – 320 грн;

4) встановлена крадіжка брухту дорогоцінних металів на суму 1700 грн. Визначено ринкову вартість вкрадених цінностей на день виявлення понесених збитків у сумі 2000 грн.

Варіант 7

1. Дати письмову відповідь на такі питання:

Аудит правильності нарахування та сплати податку на прибуток підприємства.

2. Дати відповідь на тести:

1. В якому документі визначається відповідальність аудитора перед замовником?

- а) у загальному плані аудиту;
- б) у робочій програмі;
- в) у договорі на проведення аудиту;
- г) в аудиторському висновку.

2. Відповідальність за правильність складання фінансової звітності несе:

- а) директор аудиторської фірми;
- б) аудитор, що здійснював перевірку;
- в) керівник підприємства;
- г) податкова адміністрація.

3. Програму проведення аудиторської перевірки аудитор складає:

- а) перед початком проведення аудиту;
- б) перед складанням плану аудиту;
- в) під час документального оформлення аудиту;
- г) після того як аудитор провів тестування системи внутрішнього контролю.

4. При планування аудиту оформляють:

- а) поточний і перспективний плани;
- б) план і програму аудиторської перевірки;
- в) поточний і стратегічний плани;
- г) загальний план і програми аудиторської перевірки.

5. Заключні процедури аудиту виконують:

- а) до дати балансу;
- б) після дати балансу;
- в) незалежно від дати балансу;
- г) заключні процедури при аудиті річної фінансової звітності не виконують.

Задача

Необхідно визначити розмір збитків і відобразити операції у бухгалтерському обліку.

Вихідні дані:

При проведенні інвентаризації на складі виявлено товар (табл. 3).

Таблиця 3 — Результати інвентаризації на складі

Найменування товару	Виробник	Од. вим.	Ціна, грн.	Нестача		Надлишок	
				Кількість	Сума	Кількість	сума
Борошно в/с	ТОВ «Жито»	кг	1,30	400	520		
Борошно в/с	ЗАТ «Хліб»	кг	1,10			300	330
Олія рослинна	Масложир- комбінат	бут	3,00	20	60		
Олія рослинна	ТОВ «Славія»	бут	3,50			20	70

Розмір природного збитку борошна – 10 кг.

Винна особа встановлена.

Варіант 8

1. Дати письмову відповідь на такі питання:

Перевірка правильності визначення валового доходу.

2. Дати відповіді на тести:

1. Аудиторські послуги надаються:

- а) виключно на підставі договору;
- б) на підставі договору і письмового звернення замовника до аудитора;
- в) за рекомендацією попереднього замовника;
- г) за письмовим зверненням замовника до аудитора.

2. Об'єктами аудиту можуть бути:

- а) активи, пасиви, господарські процеси;
- б) економічні результати, організаційні форми управління, функції управління;
- в) методи управління;
- г) всі варіанти правильні.

3. Який орган здійснює правове регулювання аудиторської діяльності в Україні?

- а) Спілка аудиторів України;
- б) Міністерство фінансів України;
- в) Аудиторська палата України;
- г) Кабінет Міністрів України.

4. Принцип конфіденційності інформації означає:

- а) збереження у таємниці всієї без винятку інформації, одержаної у ході аудиту;
- б) неупередженість аудиторського висновку щодо клієнта чи інших зацікавлених осіб;
- в) відсутність майнового інтересу у справах підприємства, яке перевіряють;
- г) відсутність особистого інтересу у справах підприємства, яке перевіряється.

5. Який із перелічених принципів аудиту визначається освітою, певним досвідом роботи, складенням кваліфікаційного іспиту:

- а) професійної компетентності;
- б) незалежності;
- в) об'єктивності;
- г) конфіденційності.

Задача

Необхідно:

- 1) дослідити наведену ситуацію за вихідними даними;
- 2) при виявленні порушень встановити, вимоги яких нормативних документів порушено та охарактеризувати подальші дії аудитора.

Вихідні дані.

Відповідно до касових звітів, ЗАТ «Альфа» 5 серпня одержало за чеком № 389017 для виплати заробітної плати працівникам 210000 грн, 6 серпня

видано за платіжною відомістю № 141 – 160000 грн, 7 серпня видано за платіжною відомістю № 142 – 38000 грн., 8–12 серпня видана заробітна плата за видатковими касовими ордерами: Білому Б. В. – 1350 грн, Словінському С. О. – 800 грн, 13 серпня залишок суми, що була отримана для виплати заробітної плати, зданий у банк.

Варіант 9

1. Дати письмову відповідь на такі запитання:

Перевірка правильності визначення валових витрат.

2. Дати відповідь на тести:

1. Чим визначається організаційна структура управління аудиторською фірмою?

- а) видами аудиторських послуг, їх складністю і масштабістю;
- б) галузевими особливостями та діючим законодавством;
- в) вимогами чинного законодавства;
- г) всі варіанти правильні.

2. Який нормативний акт відображає порядок видачі дозволів на заняття аудиторською діяльністю?

- а) Законом України «Про аудиторську діяльність»;
- б) Положенням про сертифікацію аудиторів;
- в) Положення про Реєстр суб'єктів аудиторської діяльності;
- г) Стандарти аудиту.

3. Термін дії сертифіката аудитора:

- а) 3 роки;
- б) 5 років;
- в) 10 років;
- г) 15 років.

4. Хто має повноваження визначати порядок оформлення офіційних документів за наслідками надання аудиторських послуг в Україні?

- а) Верховна рада України;
- б) аудиторська фірма;
- в) Аудиторська палата України;
- г) Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України.

5. Якими видами діяльності дозволяється займатися аудитору?

- а) наданням аудиторських послуг;
- б) посередницькою діяльністю;
- в) виробничою діяльністю;
- г) торгівельною діяльністю.

Задача

Необхідно:

- 1) дослідити наведену ситуацію за вихідними даними;
- 2) при виявленні порушень встановити, вимоги яких нормативних документів порушено та охарактеризувати подальші дії аудитора.

Вихідні дані.

При перевірці проведення касових операцій було встановлено, що 16 червня були виплачені грошові кошти сторонній організації за ремонт автомобіля у сумі 15000 грн. Незадовго до цього касиром отримана готівка у банку для оплати господарських витрат і оприбутковано у касу підприємства. Залишок коштів у касі 15 червня на кінець дня склав 23000 грн при затвердженому ліміті 10000 грн.

Варіант 10

1. Дати письмову відповідь на таке запитання:

Перевірка правильності визначення амортизаційних відрахувань.

2. Дати відповіді на тести:

1. Головна цільова функція незалежного аудиту фінансової звітності:

- а) підтвердження фінансової незалежності клієнта;

б) підтвердження безперервності його функціонування;
в) зменшення інформаційного ризику при прийнятті управлінських рішень користувачами звітності;

г) підтвердження платоспроможності клієнта.

2. Аудитор:

- а) засвідчує фінансову звітність;
- б) гарантує, що фінансова звітність є правильною;
- в) висловлює думку про фінансову звітність;
- г) усе перелічене.

3. Витрати на здійснення обов'язкового аудиту несе:

- а) держава;
- б) підприємство, що перевіряється;
- в) аудит проводиться безкоштовно;
- г) один із кредиторів або в порядку солідарної відповідальності.

4. Аудиторські послуги у вигляді експертиз оформляються:

- а) експертним висновком;
- б) протоколом;
- в) аудиторським висновком;
- г) службовою запискою.

5. Аудит є обов'язковим для:

- а) малих підприємств;
- б) спільних підприємств; інвестиційних, довірчих фондів;
- в) державних банків;
- г) фірм, що надають консультаційні послуги з оподаткування.

Задача

Здійснити класифікацію наведених нижче фактів за їх відношенням до помилок чи шахрайства.

Вихідні дані:

- 1) помилкова сума у платіжній відомості за підсумком з нарахованої заробітної плати;
- 2) на 30 грн занижена сума балансової вартості нестачі;
- 3) завищено на 1000 грн обсяг ремонтних робіт;
- 4) бухгалтером видано грошові кошти з каси за відсутності касира;
- 5) автомобіль, що не належить підприємству, відображено у балансі у складі основних засобів;
- 6) проведено запис за дебетом рахунка 281 «Товари на складі» на підставі безтоварної накладної;
- 7) неправильно визначено суму ПДВ у рахунку-фактурі постачальника;
- 8) неправильно підраховано підсумок у Головній книзі за рахунком 27 «Продукція сільськогосподарського виробництва»;
- 9) списано з балансу легковий автомобіль, термін корисного використання якого не закінчився;
- 10) комірник включив до звіту про рух матеріальних цінностей показники, не підтверджені первинними документами.

Варіант 11

1. Дати письмову відповідь на таке запитання:

Перевірка правильності визначення прибутку до оподаткування та сум фактично сплаченого податку на прибуток.

2. Дати відповіді на тести:

1. Основним законодавчим актом, що визначає загальні правові положення аудиторської діяльності є:

- а) Закон України «Про аудиторську діяльність»;
- б) Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність»;
- в) Стандарти аудиту;
- г) Господарський кодекс України.

2. Для якого виду аудиторської діяльності рівень відповідальності аудитора за свою роботу найнижчий?

- а) аудит фінансової звітності;
- б) консультація;
- в) оглядова перевірка;
- г) бухгалтерське супроводження.

3. Суб'єктом аудиторської діяльності є:

- а) юридична особа, що підлягає аудиторській перевірці;
- б) фізична або юридична особа, що займається підприємницькою діяльністю і отримує прибуток;
- в) фізичні особи і організації, що здійснюють незалежний контроль економічних подій;
- г) немає правильної відповіді.

4. Аудитору забороняється:

- а) займатися торговельною і посередницькою діяльністю, виробничою діяльністю;
- б) займатися науковою і викладацькою діяльністю;
- в) отримувати дивіденди від акцій;
- г) займатися методичною роботою.

5. До обставин, які можуть негативно впливати на незалежність аудитора, можна віднести:

- а) фінансову участь аудитора у справах організації клієнта у будь-якій формі;
- б) співпрацю одного аудитора з клієнтом протягом двох років;
- в) здійснення одним і тим же аудитором декількох аудиторських перевірок підряд;
- г) немає правильної відповіді.

Задача

Перевірити правильність визначення записів у бухгалтерському обліку.

Вихідні дані:

Підприємством у березні поточного року. було придбано 5 калькуляторів на суму 150 грн, у тому числі ПДВ – 25 грн. У бухгалтерському обліку зроблені такі записи, грн:

Дт 22 – Кт 631 – 125;

Дт 641 – Кт 631 – 25.

Варіант 12

1. Дати письмову відповідь на таке запитання:

Аудит розрахунків із бюджетом з податку на додану вартість.

2. Дати відповідь на тести:

1. Відповідно до Закону України «Про аудиторську діяльність» проведення аудиту є обов'язковим:

а) для підтвердження звітності установ і організацій, які повністю утримуються за рахунок державного бюджету;

б) для підприємств усіх форм власності і видів діяльності, крім тих, що утримуються за рахунок державного бюджету;

в) для банків, довірчих товариств, валютних і фондових бірж, кредитних спілок, інших небанківських фінансових установ, які здійснюють залучення коштів громадян, а також залучення цінних паперів;

г) у випадках а), б) і в).

2. Аудит – це:

а) державний фінансовий контроль;

б) фінансовий контроль, який здійснюють органи місцевої влади;

в) незалежний фінансовий контроль вищої організації;

г) незалежна перевірка фінансових звітів або фінансової інформації об'єкта з метою висловлення думки про неї.

3. Аудиторській фірмі дозволяється здійснювати аудиторську діяльність за умови:

- а) якщо у ній працює хоча б один сертифікований аудитор;
- б) що директором цієї фірми є особа, яка має економічну освіту;
- в) що штат працівників фірми – не менше 10 чоловік;
- г) що це є товариство з повною відповідальністю.

4. В яких випадках здійснюють обов'язковий аудит?

- а) у випадках, передбачених законодавством;
- б) за рішенням господарюючого суб'єкта;
- в) за рішенням аудиторської фірми;
- г) за рішенням Спілки аудиторів України.

5. За яким критерієм професія аудитора відрізняється від багатьох інших професій?

- а) компетентності;
- б) професійної сумлінності;
- в) незалежності;
- г) володіння технічними професійними прийомами.

Задача

Охарактеризувати методичний інструментарій та інформаційне забезпечення для виявлення таких фактів шахрайства.

Вихідні дані:

- підробка підписів при одержанні грошей особами, яким видано заробітну плату;
- включення у відомість на видачу заробітної плати за минулий місяць прізвища працівника, що був прийнятий на роботу 29 числа поточного місяця;
- списання природного убутку товарно-матеріальних цінностей, що такому убутку не підлягають;

- нарахування амортизаційних відрахувань для цілей податкового обліку на об'єкт основних засобів в оперативній оренді;
- неповне оприбуткування в касі готівки з поточного рахунка, що надійшла на господарські потреби;
- завищене відображення в обліку обсягів виконаних робіт;
- неправомірне відшкодування підзвітній особі понаднормових витрат під час перебування і відрядженні.

Варіант 13

1. Дати письмову відповідь на таке запитання:

Аудит правильності нарахування та сплати єдиного податку.

2. Дати відповіді на тести:

1. Аудитори та аудиторські фірми зобов'язані:

- а) отримувати необхідні документи, які мають відношення до предмета перевірки;
- б) зберігати в таємниці інформацію, отриману при проведенні аудиту;
- в) надавати внутрішню інформацію щодо діяльності підприємства усім заінтересованим особам.
- г) немає правильної відповіді.

2. Відповідно до закону України «Про аудиторську діяльність» підставою для здійснення аудиту є:

- а) лист-запит замовника;
- б) лист-ствердження аудитора;
- в) договір на проведення аудиту;
- г) немає правильної відповіді.

3. Складовими частинами ризику наявності помилок у системі обліку замовника є:

- а) внутрішній ризик, ризик контролю;
- б) ризик контролю, ризик аналітичних процедур;

- в) ризик вибірки, ризик аналітичних процедур;
- г) ризик вибірки, внутрішній ризик.

4. Який з наведених показників можна використати для розрахунку загальної суттєвості?

- а) кількість здійснених господарських операцій;
- б) загальна сума активів;
- в) сума сплаченого податку на прибуток;
- г) величина кредиторської заборгованості.

5. Модель аудиторського ризику має вигляд:

- а) $ЗАР = ВР \times РК \times РН$;
- б) $ЗАР = ВР + РК + РН$;
- в) $ЗАР = ВР \times РК + РН$;
- г) $ЗАР = ВР \times РК / РН$.

Задача

Необхідно відобразити в обліку результат інвентаризації розрахунків.

Вихідні дані:

Під час інвентаризації розрахунків на підприємстві комісія встановила наявність дебіторської і кредиторської заборгованості.

Дебіторська заборгованість виникла у зв'язку з відвантаженням продукції власного виробництва на загальну суму 8400 грн з ПДВ.

Кредиторська заборгованість виникла у зв'язку з придбанням виробничої сировини на загальну суму 4800 грн з ПДВ.

На підприємстві був створений резерв сумнівних боргів.

Варіант 14

1. Дати письмову відповідь на таке запитання:

Аудит прибуткового податку з громадян.

2. Дати відповіді на тести:

1. Які з наведених значень ризику контролю (РК) неможливі?

- а) $PK = 1$;
- б) $PK = 0$;
- в) $PK = 0,8$;
- г) $PK = 0,5$.

2. Метою тестування системи внутрішнього контролю є:

- а) одержання аудиторських доказів ефективності її роботи;
- б) оцінка суттєвості можливих помилок та перекручень;
- в) оцінка ризику не виявлення;
- г) всі варіанти правильні.

3. Суттєвість в аудиті – це:

- а) вартісний вираз максимальної помилки (невідповідності);
- б) частота появи невідповідності у сукупності;
- в) факт порушення вимог чинного законодавства;
- г) усе перелічене.

4. Що не відносять до об'єкту аудиту пасиву балансу?

- а) юридична повноцінність і законність функціонування;
- б) доходи майбутніх періодів;
- в) статутний капітал;
- г) забезпечення майбутніх витрат і платежів.

5. Яким документам необхідно надати перевагу під час аудиторського підтвердження залишку на поточному рахунку підприємства?

- а) усному повідомленню адміністрації підприємства;
- б) письмовому повідомленню керівництва підприємства;
- в) виписці банку;
- г) документам бухгалтерського обліку.

Задача

Необхідно розрахувати вартість нестачі НЗВ і розмір збитку.

Вихідні дані:

Інвентаризаційною комісією у жовтні 20XX року була встановлена нестача 2 од. виробів у незавершеному виробництві. На початок жовтня 200XX року НЗВ не було. За жовтень 20XX року підприємством оброблено 300 од. продукції, з якої на кінець жовтня у НЗВ залишилося 115 од. Вартість обробки 300 од. продукції склала:

- а) прямі матеріальні витрати – 2100 грн;
- б) інші прямі виробничі витрати – 300 грн.

Ступінь готовності НЗВ на кінець місяця склала за:

- а) прямими матеріальними витратами – 80 %;
- б) іншими виробничими витратами – 40 %.

Середній прибуток продукції — 18 %.

При калькулюванні продукції застосовується метод ФІФО та екв. од.

Варіант 15

1. Дати письмову відповідь на таке запитання:

Аудит повноти нарахування й сплати відрахувань на обов'язкове соціальне страхування та відшкодування коштів за рахунок фондів соціального страхування.

2. Дати відповіді на тести:

1. Проведення інвентаризації дає можливість переконатися у:

- а) правильності оцінки активів;
- б) реальній наявності активів;
- в) наявності права власності підприємства на активи;
- г) арифметичній точності облікової інформації.

2. Аудитор здійснює вибірку документів на відвантаження готової продукції з метою визначення, чи були складені рахунки-фактури. Цей тест виконується з метою досягнення:

- а) правильності складання документів;
- б) оцінки об'єктів обліку;

- в) повноти документування;
- г) достовірності операції.

3. Виконання однією особою виписки виданих касових ордерів і видачі грошей з каси є доказом:

- а) низького рівня внутрішнього контролю на підприємстві;
- б) виконання працівниками несумісних функцій;
- в) наявності прямого розкрадання коштів з каси підприємства;
- г) правильної організації внутрішнього контролю.

4. Найменш надійним джерелом для доказів аудитора є:

- а) проведений аудитором огляд цінностей;
- б) внутрішні документи господарюючого суб'єкта;
- в) документальні підтвердження, отримані від третіх сторін;
- г) усне пояснення керівництва.

5. Який доказ є більш достовірним?

- а) одержаний від підприємства—замовника;
- б) одержаний аудитором самостійно;
- в) одержаний від постачальника підприємства—замовника;
- г) одержаний із засобів масової інформації.

Задача

Необхідно порівняти фактичні та облікові дані про наявність готової продукції на складі за серпень місяць і дати оцінку причин можливих розбіжностей.

Вихідні дані:

За даними складського обліку на складі готової продукції на початок серпня було 40 виробів, на початок вересня 55, що підтверджується актом інвентаризації готової продукції від 1.09.XX р. За даними відділу збуту покупцям відпущено у серпні 357 виробів. За обліковими даними у серпні було вироблено і здано на склад 392 вироби.

4. МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО РОЗВ'ЯЗАННЯ ЗАДАЧ

Розв'язування задач передбачає таку послідовність:

- 1) визначити, які нормативні документи порушені;
- 2) встановити, до яких наслідків призвела здійснена операція;
- 3) визначити, які аудиторські докази щодо цього факту треба використати;
- 4) встановити осіб, відповідальних за допущені порушення;
- 5) визначити порядок дій аудиторів та їх пропозиції;
- 6) зазначити коригуючі записи бухгалтерського обліку, якими можна

усунути допущені порушення.

Розв'язок задач слід оформляти як витяг з акта аудиторської перевірки.

5. ІНФОРМАЦІЙНО—МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Основна література:

1. Господарський Кодекс України від 16.01.2003 р № 436—ІУ, зі змінами та доповненнями.
2. Закон України «Про аудиторську діяльність» від 14.09.2006 № 140—У.
3. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996—ХІУ, зі змінами та доповненнями.
4. Податковий кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 13—17 / Редакція від 02.02.2014. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755—17>.
5. Кодекс професійної етики аудиторів України. Затверджений Аудиторською палатою України від 18.12.1998 р. № 73.
6. Рішення АПУ від 27.02.2014 № 290/7 "Про застосування стандартів аудиту та етики". – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://apu.com.ua/msa>.

7. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». — [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

8. Положення про сертифікацію аудиторів, затверджене Рішенням Аудиторської палати України від 18.11.2002 р. (протокол № 116).

9. Національні стандарти бухгалтерського обліку. Частина 1. П(С)БО 1-25. Основи бух. обліку // Все про бухгалтерський облік. — 2011. — №10. — С. 3-25.

Додаткова література

1. Подольский В.И. Аудит [Текст] / В.И. Подольский [и др.]; ред. В.И. Подольский. — 2-е изд., перераб. и доп. — М. : ЮНИТИ, 2002. — 655 с.

2. Білуха М.Т. Фінансовий контроль: теорія, ревізія, аудит : підручник / М.Т. Білуха, Т.В. Микитенко. — К. : Українська академія оригінальних ідей. — 2005. — 888 с.

3. Білуха М.Т. Курс аудиту [Текст] : підручник / М.Т. Білуха. — 2-ге вид., перероб. — К.: Знання, 1999. — 574 с.

4. Бондаренко Е.В. Теорія аудита: учеб. пособ. / Е.В. Бондаренко. — Краснодар : Кубанский госунив, 2000. — 104 с.

5. Бутинець Ф.Ф. Аудит : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Ф.Ф. Бутинець. — 3-тє вид., доп. і перероб. — Житомир, ПП «Рута», 2005. — 512 с.

6. Бутинець Ф.Ф., Малюга Н.М., Петренко Н.І. Аудит : сучасні тенденції розвитку в Україні та світі : Монографія / за ред. Ф.Ф. Бутинця. — Житомир, ЖДТУ, 2004. — 564 с.

7. Горицкая Н.Г. Бухгалтерский учет и финансовый анализ [Текст] / Н.Г. Горицкая. — К. : ООО «Бухгалтерия. Налоги. Бизнес.», 2001. — 287 с.)

8. Грабова Н.М. Облік основних господарських операцій в бухгалтерських проводках [Текст] : навч. посібник / Н.М. Грабова, Ю.Г. Кривоносов. — 3-тє

вид., доп. – К. : А.С.К., 2002. – 416 с.

9. Гуцайлюк З.В. Аудит (теорія, методика, збір. завдань) / З.В. Гуцайлюк, Я.В. Мех, М.Т. Щирба. – Тернопіль : Економічна думка, 2002. – 190 с.

10. Давидов Г.М. Аудит : навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. і доп. / Г.М. Давидов – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 363с.

11. Дорош Н.І. Аудит : методологія і організація / Н.І. Дорош. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 402 с.

12. Дорош Н.І. Аудит : методологія і організація : монографія / Н.І. Дорош. –К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 402 с.

13. Завгородний В.П. Бухгалтерский учет в Украине с использованием национальных стандартов [Текст] : учеб. пособие / В.П. Завгородний. – 5-е изд., доп. и перераб. – К. : А.С.К., 2003. – 847 с.

14. Загородній А.Г. Аудит : теорія і практика : навч. посібник / А.Г. Загородній, М.В. Корягін, А.В. Єлисеєв, Л.М. Полякова. – Львів, «Львівська політехніка», 2004. – 453 с.

15. Кузьмінський А.М. Організація бухгалтерського обліку, контролю і аналізу [Текст] : підручник / А.М. Кузьмінський, В.П. Завгородний, В.В. Сопко; ред. А.М. Кузьмінський. – К. : Вища шк., 1993. – 223 с.

16. Облік, аналіз та аудит [Текст] : навч. посібник / М.С. Білик [та ін.]; Львівська політехніка, нац. ун-т. – К. : Кондор, 2008. – 618 с.

17. Усач Б.Ф. Аудит [Текст] : навч. посібник / Б.Ф. Усач. – 3-тє вид., стер. - К. : Знання-Прес, 2004. – 223 с.

Навчальне видання

Методичні вказівки

щодо забезпечення самостійної роботи
з курсу: «Організація і методика аудиту»
для студентів денної і заочної форми навчання
економічних спеціальностей

Укладач: Мардус Наталія Юріївна

Відповідальний за випуск О.В. Манойленко

Роботу рекомендував до видання М. І. Погорєлов